

L'anarcosindicalista reusenc que va arribar a ministre de la república

Enguany es compleix el 41è aniversari de la mort de Joan Garcia Oliver, titular de Justícia al govern entre 1936 i 1937

La placa de la casa natal de Garcia Oliver, al carrer de Sant Elies | Reusdigital.cat

"D'estatura mitjana, cepat, ossada ampla, caminar dreçat, mirada enèrgica, penetrant, rostre expressiu, front ample, sortit, nas ben perfilat, galtes solcades, mentó suau, cabells espessos, negres, pentinats enrere". D'aquesta manera va descriure el filòsof Lluís Alegret el **reusenc Joan Garcia Oliver**, de qui **enguany es commemora el 40è aniversari de la seva defunció** a Mèxic. Nascut el 1902, va destacar per la seva **lluita com a anarcosindicalista** i per **convertir-se, entre 1936 i 1937, en el ministre de Justícia** del govern liderat per Francisco Largo Caballero com a representant de la CNT-FAI.

Fill de la ganxeta **Antònia Oliver Figueras** i del xativenc **José Garcia Alba**, va ser el segon fill del matrimoni de la parella, que en aquella època vivia al número 30-32 del carrer de Sant Elies (el 2014 es va inaugurar una placa a l'edifici). Una delicada situació econòmica a casa (el progenitor es va quedar sense feina al Vapor nou) va provocar que hagués d'abandonar temporalment els estudis, encara sent una criatura, per treballar. Des de noi dels encàrrecs fins a mosso en una casa de vins, per acabar més tard en diversos restaurants. Més endavant, **a Barcelona, va fer de cambrer.**

Precisament **el vincle amb l'hostaleria i l'agitació social de l'època** van empènyer el jove Garcia Oliver a afiliar-se a la Societat de cambrers l'Aliança, adherida al sindicat UGT; més tard, però, es va involucrar en la formació del Sindicat de la indústria hostalera, restaurants, cafès i annexes. Aquest, per cert, **es va acabar integrant a la CNT**. Com a curiositat, el reusenc ha estat **assenyalat en ocasions com l'ideòleg de la bandera** de la central sindical, exhibida per

primer cop el 1931.

Detingut i empresonat per la seva implicació en **grups anarquistes armats com Los solidarios** (al costat de Durruti, entre altres), va ser alliberat amb la segona república; no obstant això, va tornar a la presó pel seu rol a la vaga general del general de 1932, coneguda com la revolta de l'Alt Llobregat. Impulsor del **Comitè nacional revolucionari**, es va involucrar igualment en la creació del **Comitè de milícies antifeixistes de Catalunya**. Com a representant de la CNT, va esdevenir ministre de Justícia en el govern de Francisco Largo Caballero, entre novembre de 1936 i maig de 1937.

En aquells gairebé 200 dies al càrrec, l'anarcosindicalista va voler establir una legalitat que no procedís de l'estat, sinó que fos "popular", tal i com es fa constar al bloc 'Memoria libertaria' de la CGT. El seu curt període al ministeri va servir per destruir la Direcció general de registres i notaries, al seu parer perquè "no hi havia propietat privada de les terres". Cal subratllar l'organització de les Escoles populars de la guerra, i que va posar en funcionament els camps de treball per als detinguts polítics. Durant els fets de maig de 1937, va demanar els cenetistes de Barcelona que deixessin la lluita als carrers, cosa que més tard li va ser durament criticada.

D'aquella època se'n conserva un discurs, que pot veure's a la xarxa, en què se'l pot veure a la inauguració del mausoleu de Durruti, Ascaso i Ferrer Guardia al cementiri de Montjuïc (els feixistes el van destruir el 1939):

El 1940 es va exiliar a Mèxic, on va seguir defensant la "unitat republicana antifranquista", segons consta als documents de l'Ateneu llibertari Estel negre. Els anys següents es va guanyar la vida, "patint penúries econòmiques", treballant com a representant a la indústria química. El seu llegat són les **polèmiques memòries 'El eco de los pasos', de 1978**, publicades a Ruedo Ibérico. En aquestes va revelar una trobada amb Francesc Macià, el 1925 a París, per plantejar un alçament militar conjunt d'anarquistes i independentistes contra el dictador Primo de Rivera.

Garcia Oliver es va morir a Guadalajara el juliol de 1980.

També us pot interessar: